

פֶּרֶךְ יִלְלָה

עלון שבזע פאידיש עיי יהוד זבולון הלווי קליטניק

גָּלְיוֹן 566 [שֶׁנָּה י'ב]

בדרכך, מיטן ארויסזאגן איין דאס געווארן אנדער. (קדושת יי"ט סיגנטע)
נאר אַנְדָּרְתָּה, פֿרִיעָרְ רַוְפְּטָ דַּעַרְ פְּסֻוקְ דָּאַס נְדָרְתָּה, אַנְדָּרְ, אַונְ
נאָכָלְדָּעְמָן רַוְפְּטָ מֵעַן עַס נְדָרְתָּה? נָאָר וּוֹעֵן עַס קּוֹמֶט בֵּי אַמְעַנְתָּשָׁ אַצִּיּוֹת
וּוֹאָס עַר וּוֹילְ זַיךְ פָּאַרְבָּעַסְעַרְן - אַיזְ לְךְ אַדְם שָׁאַיְן לוּ שְׁעהַ- אַונְ עַר אַיז
מַקְבִּל אַרְיףְ וּזְיךְ צַו טָאַן פָּאַרְשִׂידָעַנְעָמָזָוֹת, אַיז דַּעַר חַשְׁשָׁ אַז וּוֹעֵן
עַס וּוֹעֵט קּוֹמֶעָן דִּי צִיִּיט צַו טָאַן דִּי מַצּוֹּת, וּוֹעֵט דַּעַר יִצְחָקְ אַים
אַפְּקִילְן פּוֹן צַו טָאַן, דַּעֲרִיבְעָר אַיז דִּי עַצְחָ צַו דָּעַם, וּוֹעֵן עַר אַיז מַקְבִּל
אַיז דִּין הָאָרֶץ צַו טָאַן דִּי מַצּוֹּת, זָאַל עַר דָּאַס אַרוֹיסְ זָאַגְן מִיטָּן מוֹלִיל
אַז עַר אַיז מַקְבִּל צַו טָאַן דִּי מַצּוֹּת, דַּעֲמַאלָטָס וּוֹעֵט דָּאַס זִין אַזְוִי וּוֹי
אַז נָדָר פּוֹן לְאַיְיל דָּבָרְ, אַזְוִי וּוֹי עַס שְׁטִיטָאַיְן דִּי גַּמְ' (נדרים דְּפָחָעָא)
מַבְנִין שְׁנַשְׁבָּעַין לְקִימָים אַתְּ המְצֻוֹּה, שְׁנָאַמְרָ (תְּהִלְמִים קִיטְ קוּ) בְּשַׁבְּעַתִּי אַזְקִמָּה
לְשִׁמְרָר מְשִׁפְטִי צְדָקָה.. אַלְאָה אָאַ משְׁמָעַ לְזָנָ: דְּשָׂרֵי לִיהְ לְאַנְיִישׁ לְזָרוּזִי
אַמְפְּשִׁיהְ. אַמְעַנְתָּשָׁ מַעַג מַאֲכָן אַשְׁבוּזָה אַדְעָר נָדָר כְּדִי עַס זָאַל אַים
שְׁטוּפָן צַו טָאַן דִּי מַצּוֹּה, זְעַהַט מַעַן אַז אַקְבָּלה אַיז אַנְדָּר, אַז אַיז
יִיְצָבָל בְּשְׁטִיטָאַ, דָּאַס וּוֹאָס דִּי גַּמְ' (רָאַשׁ הַשָּׁנָה דִּי עַיְ"א) זָאַגְטָ, הַאוֹמֵר סְלָעַ
וּ לְזִדְקָה בְּשִׁבְלֵי שִׁיחָיו בְּנֵי וּבְשִׁבְלֵל שָׁאָוָכה בָּה לְחַיִּים הַבָּא הָרִי וּה
עַדְקֵיךְ גּוֹמָר, פָּאַרְוּאָס שְׁטִיטָאַ הַאוֹמֵר - עַר זָאַגְטָ? - נָאָר מִיטָּן זָאַגְן וּוֹעֵרטָ
עַס אַנְדָּר, אַזְנָ עַר וּוֹעֵט דָּאַס מוֹזָן טָאַן. מִיטָּעַם אַיז פָּאַרְעַנְטְּפָעַרְטָ דִּי
וּוֹעַלְתָּס קְשִׁיאָ פָּאַרְוּאָס הַאֲבָן גַּעַזְעָגָט כָּלְלִי שִׁירָאֵל פְּרִיעָרְטָ גַּעַשְׁ אַזְנָ
נְאַכְּדָעַם נְשָׁמָעַ נָאָר דִּי אַיזְ הַאֲבָן גַּעַוּוֹאָסָט אַז דִּי תּוֹרָה אַיז גּוֹטָ
אַבְּכָעֵר אָפְשָׁר וּוֹעֵט דַּעַר יִצְחָקְ זַיְּ אַפְּקִילְן, הַאֲבָן זַיְּ גַּעַזְעָגָט גַּעַשְׁ,
מִמְּלִיאָ אַיזְ דָּאַס גַּעֲוָאָרָן אַנְדָּר, אַזְנָ זַיְּ וּוֹעֵלְן מוֹזָן מַקִּים זַיְּן דִּי
הַיְּלִילְגָּעָ תּוֹרָה. מִיטָּעַם אַיזְ הַפְּלָא אַוְנְזָעָרְ פְּסֻוקְ, מוֹזָאָ שְׁפַתְיקְ תְּשִׁמְרָ
עַשְׁיָּהָה, דַּו וּוֹעֵט הַיְּתָן דַּו זָאַגְטָס אַרוֹיסְ פּוֹן דִּין מַוְיל אַזְנָ דָּאַס
שְׁתָאַן, וּוֹיְלְ פָּאַשְׁר נְדָרְתָּה, וּוֹיְלְ דָּאַס אַרוֹיסְזָאַגְן אַיז אַנְדָּר, הָגָם דָּאַס אַיז
נָאָר נְדָרְתָּה, וּוֹיְלְ דַּו בִּזְטָ נִישְׁתָּ גַּעֲוָעָן מְחוֹיָבָ, אָבָעָר אַשְׁר דְּבָרָתָ
כְּפָפָךְ, מִיטָּן אַרוֹיסְזָאַגְן אַיזְ דָּאַס גַּעֲוָאָרָן אַנְדָּר. (קדושת יי"ט סיגנטע)

ויי זעלבער התעדורות ביימ מאכין די נדר
מויאא שפתקיך תשמר ועשית באשר נקרת לה אלקייך: (כג כד) צו
פארענטפערן די קשיא פון הייליגן קדושת י"ט דער כפל הלשון מוצאי
שפתקיך תשמר ועשית? קען מען זאגן לויט וואס שטייט אין ספר ערוגת
הכושים: שטייט אין פסוק זילך אברם באשר דבר אללו ה: (יב' ד') פרעוגט
דער אויה"ח הק און דער אלישיך הק פארוואס דארף די הייליגע תורה
שריבין או אברם איינ גאנגען באשר דבר אללו ה', אברם האט
אלעלס געפאלגט וואס דער אויבערשטער האט אים געהיסן? נאר מען
קען דאס פארענטפערן לויט וואס דער הייליגער צדיק מהר"י מבעלא
יעיע"א איינ מפרש צמאה לך נפשי ווינו בן בקדש חיותיך. וואס איינ דער
ענין פון צמאה און חיותיך? נאר וווען מאונטש באקומט אהთעדורת
צו דאוועגען אדרער לערנען און טאן מעשים טובים איינ די מחשבה
ידין פון פניות, און ער האט בי זיך אפגעמאכט ער ווועט דאס אלעלס
טאן מיט א ברען און א חיות, אבער וווען עס קומט צו טאן די מעשים
איינ שווין נישט די צעלבע, עס אין דעם ברען און חיות וואס ער האט
פארואיסס מקבל געווען, קומט אויס די מחשבה בי זיין מעשה איינ
ニシשט די זעלבע מחשבה פון זיין קבלה צו טאן די זאגט דוד המלך
ע"ה: בן בקדש חיותיך, וווען מען קומט צו טאן די מעשה, זאל דאס זיין
אווי ווי בי צמאה לך נפשי, מיט דיניע מחשבות מיט א ברען און א
חיות עכ"ד. דאס אין געווען בי אברם. זילך אברם, די מעשה פון

פארוזאס איז דער עונש פון ערונז ומואב גראטער פון מצרס
לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גווע על דבר אשר לא קרמו אהכל בעלה
ומים ברוך בזאתכם מצרים ואשר שבר עלייך את בלעם בעור וגנו
לקליל: (כג-ד-ה) עס איז א פלא איז דער עונש פאר ערמוני ומואבי זענען
אווי גראוס, או לא יבא בקהל ה', אוון מצרים וואס האבן אויך געפיניגט
די אידן, איז נישטא דער עונש פון לא יבא בקהל ה? נאר עס איז דא
א משל: א מענטש איז געקומען פאר בייד של מלעהן און מען פרעוגט
אימס פארוזאס האט ער נישט געגעבן צדקה? האט ער גענטפערט, ער
אייז נישט שולדיג וויל ער אייז באשאפען געוווארן אן קארגער! האט מען
אימס געלאות גיין איין גען, אבער בייס טויער פון גען עזן שטייט
דארט א מלאך און פרעוגט אים: אויב דו בייז א קארגער בטבע
פארוזאס האסטו געקופט טיעירען צירונגן און געהאט די שענטפע
מעבל, אוון נישט געקארגעט, און נאר בי צדקה האסטו געקארגת?
דרערבער קענסטו נישט ארייניגין איין גען עדן! דאס איז די צעלבע בי
די מצרים, זיין האבן געהאט די טענה או זיין האט דער אויבערשטער
באשאפען פײינט צו האבן די אידן בטבע, זענען זיין געווען אונס,
אבער ערנן ומואב, וואס זיין האבן נישט געגעבן לחם ומים צו כלל
ישראל, קענען זיין האבן די טענה או זיין זענען בטבע קמנצינס, קארג,
און זענען א אונס! זאגט דער אויבערשטער: ואשר שבר עלייך את
בלעם בעור, צו דינגען בלעם איז געוווען זיינער טיעיר, אוון איר זענט
געוווען גרייט אים געבן וויפיל ער וויל, איז א סימן או איר זענט נישט
קארג, דעריבער קומט זיין גורייסטר ערונש. (מאמר מרדיי נאדרונא)

פָּרֹאַרוֹאָס בְּרֹעֲנֶגֶט רְשֵׁי' אַנְיָע פִּירּוֹשׁ וְאָס שְׂמִיטָה נִישְׁתָּא אַן פְּסֻוק
לְאַיְבָּא עַמְוֹנִי וּמוֹאָכִי בְּקַתְּל הַיּוֹנוּ עַל דְּבָרָא אַשְׁר לֹא קְרָמוּ אַתְּכָם בְּלָחֶם
וּבְלִימָם: (כג-ד-ה) רְשֵׁי' אַיז מְפֻרְשָׁה עַל דְּבָרָה. עַל הַעֲצִיחָה שְׁעִינָיו אַתְּכָם
לְחַתְּחַתְּאַכְּבָם. פְּרֹעָגָן אַלְעָל פָּרֹאַרוֹאָס דָּרָפָרְשֵׁי' דָּס צְוִילִיגָן, מַעַר וּוַיַּי
וְאָס עַס שְׂמִיטָה אַין פְּסֻוק אַשְׁר לֹא קְרָמוּ אַתְּכָם בְּלָחֶם וּבְלִימָם? נִאַר מַעַן
דָּאַרְפָּאַרְשְׁטִין פָּרֹאַרוֹאָס קּוֹמֶט זַי אַעֲוֹנָשׁ, וּוֹעֵן עַס שְׂמִיטָה אַז דָּעַר
אַיְבְּרַעַשְׁטָעַר שְׁטָרָאָפָט נִישְׁתָּא אוּרִיךְ מְבַטְּל זַיִן אַעֲשָׂה אָוָן זַיִי הַאֲבָן
נִאַר מְבַטְּל גַּעֲוֹעָן אַעֲשָׂה? נִאַר עַס שְׂמִיטָה אַין דִּי גַּמְּ (מַנְחָות דַּף מַא
ע'א) צַו דָּעַן שְׁטָרָאָפָט מַעַן אוּרִיךְ מְבַטְּל זַיִן אַמְצָות עַשָּׂה? אָמַר לִיה
בָּזְמָן דָּאַיכָּא רִיתְחָא עַנְשִׁין, וּוֹעֵן דָּעַר אַיְבְּרַעַשְׁטָעַר וּוֹעַרְט אַין כַּעַס,
אַיז עַר מְעַנְיִישׁ אוּרִיךְ אוּרִיךְ בִּיטּוֹל מִצּוֹת עַשָּׂה. [עַיִּין יְעוּרָות דְּבָשׁ (ח'א
דָּרְשָׁה ה') וּוֹעֵגָן דָּעַם, אָוָן אוּרִיךְ דָּעַר עַנְיִין פָּוָן בְּלָעָם (ברכָות דַּף ה'). וְאָס
דָּעַמְאַלְטָס אַיז לֹא זַעַם הַהְמוּלִי' דָּס אַיז אוּרִיךְ גַּעֲוֹעָן דָּא, אוּרִיךְ קְרָמוּ
אַתְּכָם בְּלָחֶם וּבְלִימָם אַלְיִין אַיז נִישְׁתָּא קִיּוּן עַוּנָשׁ, אַבְעָר וּוֹיֵל זַיִי הַאֲבָן
גַּעֲמָאָכָט דַּי אַידְן זִינְדִּיגָן, אַיז גַּעֲוֹעָן אַעֲדָן רִיתְחָא, וּוֹיֵל זַיִי הַאֲבָן
עַוְרָכָג גַּעֲוֹעָן אוּרִיךְ אַלְעָה, דָּרְבִּיבָּר הַאֲבָן זַיִי בָּקוּמָעָן זַיִעָר
עַוְנָשׁ אוּרִיךְ, אַרְפָּאַרְשְׁטָעַר בִּיטּוֹל עַשָּׂה, דָּרְבִּיבָּר שְׁטָעַלְטָעַל צַו רְשֵׁי' דְּבָרָה. וּוֹעֵגָן
זַיִיעָר שְׁלָעַטְמָעַץ עַזָּה, נָוֶר אַרְבָּה יְהֻדָּה, חָאוּמִים אַרְבָּדָרְאָד, זַאלְקוֹחָה קְהֻפָּה'ג]

וואם מינט תשמור און ועישת?
מוֹצָא שְׁפַתִּיךְ תִּשְׁמֶר וְעַשֵּׂית כַּאֲשֶׁר נִזְרַת לְה' אֱלֹהִיךְ גַּדְבָּה אֲשֶׁר דְּבָרָת
בְּפִיךְ: (כג כד) דָּאָרָךְ מִעֵן פָּאָרְשָׁתִין אָז עַס שְׁטִיטִית מוֹצָא שְׁפַתִּיךְ תִּשְׁמֶר,
אָז דָו מוֹזָעִט אַיִנְהָאַלְטָן ווָס דָו זָאָגָסְט, פָּאָרוֹוָאָס שְׁטִיטִית וְעַשֵּׂית כַּאֲשֶׁר
נִזְרַת, ווָס אִיז אַכְפֵל הַלְשׁוֹן? נָאָק אַקְשִׁיאָ, שְׁטִיטִית וְעַשֵּׂית כַּאֲשֶׁר

קען מען דא זאגן מוצא שפטיך תשומך, זאלסט טאן די נדר, אבער וועשַׂתִּי, מיטן זעלבן ברען, באָשֶׁר נְדַרְתָּ לְהָאַלְקִיךְ, וואָס דַּה האַסְט געהאט וווען דַה האַסְט געמאָכֵט דעם נדר. (שםח זבלוֹן תש"פ)

מדול העבודה

***** כ' ואלף כיוצא האט שפצעת פאלשטיינע ד' כוונה פו היליא בענין

עד פלעמת אים אלעמאָל באַצָּאָל! דער פרײַז האָט געשמיינט מיטן אִיד אָזֶן
געטראָפֶן חֵן אִין אִם אָזֶן האָט אִים גענְגַּבָּן גַּעֲלַת צֹ קַוְּפָּן נַאֲךְ בְּהַמּוֹת אָזֶן אוֹזֶן
וועוֹשֶׂת דער פרײַז האָבָּן גַּוְּטָע מַילְּדָה, אָזֶן דער אִיד האָט גַּעֲקוּיפָּת נַאֲךְ קַיְּעַן אָזֶן
בְּשָׁבָּע פְּרָזִי אַיְּוֹנוֹ אִירְבָּעָן וְלִלְבָּלָאָד מַוְּתָּן דִּי גַּעֲשִׁימָאָשָׁא מַילְּדָה.

דרער פרײַז האט באָקומוּן אַלְיבָּשָׂאָפֶט צוֹם אִיד אָונֵן אַיִּין טאגֿ האט ער אִם
געָרְפּוֹן צוֹ זַיְךְ אָנוֹ נְעוֹמָנָט אוֹ הַיּוֹת ער האט נִישְׁתְּ קִיןְ קִינְדְּרָה, וּוְילְ ער
אַבְּיַעֲרְשִׁירְבִּין דַּי גַּאנְצָעָה דַּאְרָפֶט אָונֵן אַוְיךְ דַּי דָּרְעָנְבָּעְדְּגִינְעָר גַּעֲנְעָנְטָ, אַוְיכְּ
זָאמְעָן פָּזְנָ אִיד, דָּרְעָרְ פרַײַז האט גַּעֲהָט אַבְּאָקְאנְטָעָר אַיְן אַוְוַיְיטָ מִדְּנָה וּוְאָ
אַרְטָּן האט ער אַוְיךְ אַגְּרוּסָעָ גַּעֲהָלָט, אָונֵן גַּעֲוָנָט פָּאָרָן אִיד אָזְ ער
וּוָעַטְ פָּאָרָן צוֹ זַיְן באָקְאנְטָעָ אַיְן אַקוּדָעָ וּוְילְ. מַעַן האט אלְעָם פָּאָרְשִׁירְבִּין
כַּי אָן אַדוֹאָקָט, אָונֵן אַקוּדָעָ וּוְילְעָ אַיז דָּרְעָרְ פרַײַז אַוְעָקָגְעָפָּאָרָן אָונֵן דַּי
געָהָאלָט פָּזְנָ פרַײַז אַיְן יְעַנְעָר גַּעֲנְעָנְטָ, אלְעָם אַרְיְבָעָרָ צוֹם אִיד. דָּרְעָרְ אִיד אַיְן
עַשְׂוָאָרָה אַלְעָשָׂר אַיבָּעְגָּאָטָן!

עד רוויל האט דער הייליגער בעש"ט געדארפַט האבן אַ גְּרוֹיסָע סְכוּם גַּעֲלָת פָּאָר פְּרִיּוֹן שְׁבוּיִם, האט ער גַּשְׁקִיפַט רַ' וּוְלָאָפַט צַו נַיִן שָׁאָפַן דֵי גַּעֲלָת. רַ' וּוְלָאָין הָאָט גַּעֲשָׂאָפַט גַּעֲלָת, אֶבְּעָר עַמְּ אַיזְּ גַּעֲוָעָן וּוְיִתְּ פָּוּן וּוְיִפְּלָעַל ער האט גַּעֲדָרָפַט, וּוְלָאָפַט אַיזְּ אַגְּנָעָקְוּמָן צַו אַשְׁטָאָט אָזְּ אַיזְּ אַיְינְגַּעַשְׁתָּאָנָּעַ בַּיִּים רַב אָזְּ עַדְעַצְּיִלְּטַמְּ אוּ ער דַּאְרַפְּ גַּעֲלָת פָּאָר פְּרִיּוֹן שְׁבוּיִם, אָזְּ עַמְּ פַּעֲלָת אִים נַאֲךְ דְּרִי הַהְוָנְדָרָעַט גַּאֲלָדָעַנְעַ רַעַנְדָּלָאַךְ. דַּעַר רַב אַיזְּ גַּעֲנָגָנָעַן בְּדִיְּ שְׁבָתָאָן גַּעֲזָאָט אָזְּ קְוֹמִיט אָזְּ דַּעַר נַיְיר הָאָרְ פָּוּן שְׁטָעַטְלַ, וְאָסְ ער אַיזְּ אַאֲדַ, אָזְּ דֵי גַּעֲנָגָעַן שְׁטָאָט נַיִט אִים מְקַבֵּל פְּנִים זַיִן, אָזְּ מִיר וּוּלְעַן נַיִן צְוֹאָמָעַן אָזְּ אִים בעטַן דֵי גַּעֲנָגַעַ סְכוּם.

נאכון קבלת פנים ועננון זי' געכווען צום איד וואס האט זי' ואראען אויפגענווען אונז וווען דער רב האט אים געוואנט וווען די געלט וואס ר' ואלאפ' דארף האבן פאר פידין שבויים, האט ער געואנט פארן רב ער וויל זיך טרעפען אליעין מיט ר' ואלאפ' אין זימער, דארטן פרענט דער עושר פאר ר' ואלאפ' צו ער דורךענט אים, אונז ער האט גענטפערט או נײַן, האט אים דער עשר דערצ'ילט או ער איי דער געווועגענע ארימאן וואס האט געגעבען אכצן רובל פארן בעש"ט! אונז ער האט אים געגעבען די נאנצע סכום. ר' ואלאפ' איי אהיים געפערן אונז דערצ'ילט פארן היילין בעש"ט פון דער איד וואס מען האט

האט שווין ר' וואלף אלעס פארשטאנגען. זיע"א.
האט עונגעטן בעי אים די אכצן רוכבל און ער איז יענט אַגראָסער עוישר.
האט אים דער בעש"ט דערצעילט או איך האב געווען או זיין מול איז צו זיין א
עוישר, אבער וואו ער האט געוואוילט האט ער נישט געהאט קיין מול, דעריבער
האב איך געהויסן געבן די געלט און איך האב געוואויסט או איזו ווועט ער מוזע
זיין אין אַנדערע פלאָץ און איזו ווועט ער האבן זיין מול אויפֿ עשירות! יענט

זיין גיין, איז געוען די זעלבע רײַנע מאחשה מיטן פולן ברען און
חיות, באָשׁר דֶּבֶר אַלְיוֹה, וווען דער אויבערשטער האט אים באָפּוילִין
און מיט דעם זעלבן התעוורויות עכּ'ד ערוגת הבושם. מיט דעם מהלך

דר היליגנער בעש"ט פלענט זיער אסאך ארכום פארן מיט זיין הייליגן תלמיד ר' וואלאך קצעען אמאאל צו מקרוב זיין איזן אונז צו העלפן איזן אין זיער עת צרה, ר' וואלאך פלענט אלעמאאל איבער דערציזלן אין שטוב פון בעש"ט די אינטרעמאנטע נסיעות, דער בעש"ט פלענט זאנן פרערט פאר ר' וואך וואס ער גיט טאן אויפֿ די נסעה. אינמאאל האט מען זיך גענרייט אויף א נסעה אבער דער היליגנער בעש"ט האט נישט דערציזלט פארוואס ער פארט אונז פאר
ר' וואלאך אונז דאמ געוועז א חרטוש!

ז"י לאון זיך אחים אויפן ווועג אויף א נאָר ווייטער נסעה בי זי קומען אַן אַין אַ דראָפַך, אַן דער בעשְׁתַּי נוֹיט אַרְיִין צוֹ אַיד, וואָס האָט אַים געַקעַטַּמ, וואָס ער האָט געהָט אַ קלְיִין קְרֻעַטְשְׁמַע, אַן דער בעשְׁתַּי זאנַט פָּאָרָן אַיד אַוְיֵיב ער ווַיְיל אַז ער זאל אַים אַ מְוַהָּתָּאָן, זאל ער אַים שׂוֹין בְּרַעֲנֶנְעָן אַכְּצָן רַובֵּל, אַן ער ווּטַח האָבָּן אַ נְוַיְישָׁוּהָ! דער אַיד אַין גָּעוּנָן אַנְיָ� אַבְּיוֹן, אַבעָּר ער האָט געַלְוָבָט אַין דִּי ווּרטָעָר פָּוֹן הַיְלִינָן בעשְׁתַּי, אַן אַיְזָע שְׁנָעָל ער האָט שְׁכָנִים אַן פָּאָקוּפַּט זִין בהָמוֹה אַן כְּלִים פָּוֹן זִין שְׁטוֹב, גָּעוּנָגָעָן צוֹ אָפָּאָר שְׁכָנִים אַן פָּאָקוּפַּט זִין בהָמוֹה אַן כְּלִים פָּוֹן זִין שְׁטוֹב, אַן באַקְומָעָן פָּאָרְדָּעָם אַכְּצָן רַובֵּל אַן דָּאָם בְּרַעֲנֶנְעָן פָּאָרָן הַיְלִינָן בעשְׁתַּי, דער בעשְׁתַּי גִּיטַּי אַים אַברְכָּת אַן זי פָּאָרָן אַנוּקָּה.

ר' וואלף האט זיך געועאנדרערט וואס איז דא געועווען, און אין אפער טעג אראום האט ר' וואלף קיזעס געהערט או דער האר פון דארף איז געוקומען צו יונעם איד אונן אים געבעטען די געהאלט פון זיין קראטשמען, און ער האט נישט געהאטט וואס צו באזאלן, און דער האר האט געשיקט זיין קנעכט און ארוייס געשיקט אים מיט די וויב אונן די ביסל זאבן וואס זיין האבן פארמאנט פון דארף! ווען ר' וואלף האט דאס געהערט איז דאס געועווען אַ געטערען ואַ גאנדרער

אבל עיר האט געהאט אמונה אין בעש"ט או דאס איז גועען ליטובה!
שפער האט שווין ר' וואלף געהרט וואס איז גועען און האט דערציגלט:
דער איד געפינט זיך אינדרויסן פון דארף, און איז גענדגען צו אנדער דארף
און פארכויפט די ביסל זאכן וואס ער האט פארמאנט, און געקויפט א קי און
גענדגען א קליען דירה, און פון די מליך פון די קי האט ער געהאט אביסל
ברוות אוף צו עסן, אוזי האט זיך געציגין, כי איז מאג האבן די קו פון פרץ
פון דארף געווארן קראנק, און זוי האבן נישט געגעבן מליך, דער פרץ וואס
האט זיער ליב געהאט מליך, האט געשיקט זייןע קנעכט זוכן מליך, און זוי
האבן געקויפט ביום איד א קרייל מליך, און ווען דער פרץ האט געטרונקען די
מלך האט ער געפרענט וואו מען האט דאס געקויפט? און ווען מען האט אים
דרציגלט, ער האט געשיקט קויפן די נאנצע מליך פון דעם איד, און איז
געמאכט קש פון דעם.

דער פרײַד האט געפֿילט אָ גאָר געשמאָקָן טעם אין אלָע זאָקָן, אָוּן פָּונְן רוב
פרײַד האט ער גענִישקֶיט רופֵן דעם אַיד, אָוּן געפֿרָעָגֶט פָּונְן וּוֹאָר אַיִּינָן, אָוּן דער
אַיד האט דערצעַילְט אָוּ דער האָר האָט אַים אַרְוִים גַּעוֹאוֹרְפֶּן דָּארָאָפֶּן, אֲפִילְוָן

דוחצָא לְאֹור ע' צ' עֲזֹעַם רַמְפֶּרִים מִרְבּוֹן דַּעֲשָׂרָמִי לְסַפְּרִים שָׁאוֹלִים בְּנֵמֶזֶא וְלַסְּפֶרִים עֲתִיקִים וּכְתַבִּים יָד צָו פָּאָרְקוּפִּין - אַ שִׁינְגַּט מִתְהַנֵּה

ספר עם כמה חתימות הרה"ק ר' יצחק טובי וובן חתן הרביה חיים מצאנז, 2 פקסים כת"י און חתימות פון הנאן ר' עקיבא אינגר, שתי מכתבים של אמרוי חיים מווינץ על האצל יהודים מהארה'ר, מכתב של להגאון ר' חנוך הענק איניגש בעל המורה השחתה, ר' שמואן שעקפא, ר' ברוך בער, תשובה שורי צדרים און חתימת פון חת"ס סופר, ספר חסידים באול' שמ'א, \$2000, ספר ד' שאול על הל' שבוטה ודפ"ר עם הגותה הנאן ר' גרשון ליטש סטיל רוזנבוים בעל משיב דברים \$2000, ד' ספרים עם הרבה הגותה הנאן ר' ליפמאן ביליכער אב"ד אלענדענארף, אהו"ר של הנאן ר' עמלר ישי ספערעניטש, האמו של הנאן ר' מרדכי שטראוסכע \$2000, ספר שו"ת ד' זוקה ורל"ד הרה"ז ר' זוקה ואיל דיטש הגותה בת"י א' והזימה הרה"ז ר' יעקב דובער הליי הורוויזי \$800, ספר שו"ת חות השני עם חתימת הנאן ר' יוסק פטעלז'ו \$600 סעט עצי חיים מזב מפואר \$800 אוחב ישראל אפטא דפ"ר \$2800, שו"ת מים חיים געדוקט און ייטאמור, מס' עירובין פון שלואויטה ר' משה שפירא. מכתב מאתה הנאן ר' אליעזר ראביבנוביץ דער מינסקער גולד, מהנאן מראנאטשוב, מהה"ק מהומיאטין, מהה"ק ר' חזקאל מיאסוטאוצא, מהנאן ר' ש"ך, מהנאן מקאוונא, מהנאן ר' הענקן, אין נאך קווטל שכתב החוזן איש על אהורי מכתב נשלהו ול', ספר אמת קודש ואם האת באלאגנט זיו הנאן ר' אברהם פאם, ספר מיט חתימת הנאן ר' יעקב א. ר' שימחה פון אונזערע ספרים און בריווין צע באקוומען מיר פרוקייפן וילבערגע מיטביות פאר פרידן הבן אונז פאר פרידן נפץ 4403 - 16 Ave Brooklyn, NY 11204 USA - T 718 - 438 - 8414 - F 718 - 633 - 5500 Store Hours are 11:30-7:30 Fri till 1:30, To receive pardes: send to pardesyeheuda1@gmail.com or pickup in the store